

19 Podobnosť a zhodnosť

Zhodné zobrazenie v rovine zachováva vzdialenosť, t.j. pre každé dva body X, Y z roviny a ich obrazy platí: $|XY| = |X'Y'|$

Trojuholník ABC je zhodný s trojuholníkom $A'B'C'$ ($\triangle ABC \cong \triangle A'B'C'$) ak existuje zhodné zobrazenie, ktoré bodu A priradí A' , bodu $B \rightarrow B'$, bodu $C \rightarrow C'$.

Vety o zhodnosti trojuholníkov: Pre každé dva trojuholníky platí:

- (sss): Ak sa trojuholníky zhodujú vo všetkých stranách, sú zhodné.
- (sus): Ak sa trojuholníky zhodujú v dvoch stranách a uhle nimi zovretom, sú zhodné.
- (usu): Ak sa trojuholníky zhodujú v strane a obidvoch uhloch k nej príľahlých, sú zhodné.
- (ssu): Ak sa trojuholníky zhodujú v dvoch stranách a v uhle ležiacom oproti väčšej z nich, sú zhodné.

Trojuholník ABC je **podobný** s trojuholníkom $A'B'C'$ ($\triangle ABC \sim \triangle A'B'C'$) s pomerom podobnosti k , $k \in \mathbb{R}^+$ práve vtedy keď: $|A'B'| = k \cdot |AB|$, $|A'C'| = k \cdot |AC|$, $|B'C'| = k \cdot |BC|$

Vety o podobnosti trojuholníkov: Pre každé dva trojuholníky platí:

- (uu): Ak sa trojuholníky zhodujú v dvoch vnútorných uhloch, sú podobné.
- (sus): Ak sa trojuholníky zhodujú v uhle a v pomere strán ležiacich na jeho ramenách, sú podobné.

Ak $k=1$ ide o zhodnosť trojuholníkov, ak $k>1$ podobný trojuholník je väčší, ak $k<1$ podobný trojuholník je menší ako bol pôvodný (vzor).

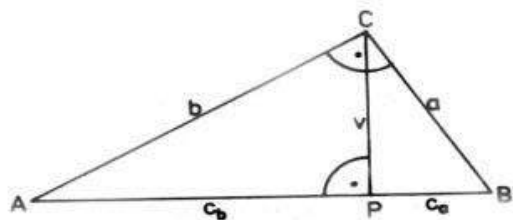
Euklidove vety

V pravouhlom $\triangle ABC$ s pravým uhlom pri vrchole C sú dané strany a, b, c bod P , ktorý je pätou výšky v_c a úseky $c_b = AP$, $c_a = PB$, kde $c = c_a + c_b$.

- Potom platí:

$$v^2 = c_a \cdot c_b \quad (\text{veta o výške})$$

$$a^2 = c \cdot c_a, \quad b^2 = c \cdot c_b \quad (\text{vety o odvesnách})$$

Premena obdĺžnika na štvorec

Použitie Euklidových viet pri konštrukcii úsečiek